HPV DNA zelftesting: Vergelijking met conventionele screeningsmethoden naar baarmoederhalskanker

Haio: THEUWISSEN Janne , KUL
Promotor: VAN NULAND Marc , KUL
Praktijkopleider: POTARGENT Peter , Stroeken Liesbet , VANELDEREN Pascal

Context: Baarmoederhalskanker blijft wereldwijd een frequent voorkomende kankervorm en overlijdensoorzaak bij vrouwen ondanks aangeboden screening. De laatste jaren probeerde men de klassieke screening met behulp van uitstrijkjes al uit te breiden met HPV DNA-testing om op een meer sensitieve manier voorloperstadia van deze kanker te detecteren. Een belangrijk nadeel is dat er nog steeds een gynaecologisch onderzoek door een gezondheidsmedewerker vereist is om staalname te bekomen. Dit belemmert nog steeds veel vrouwen om deel te nemen.

Onderzoeksvraag: Binnen deze systematische literatuurstudie onderzoeken we de mogelijkheden van innovatieve zelftestkits om deze barrières te overwinnen. Als voornaamste onderzoeksvraag brengen we de sensitiviteit, specificiteit en concordantie, alsook de ervaringen en voorkeuren van de deelnemers van deze zelftestmethode in kaart, waarbij we de vergelijking maken met de eerdere screeningsmethoden.

Methode: De databanken ‘Pubmed’, ‘Embase’, ‘Cochrane’ en ‘Web of Science’ werden systematisch doorzocht naar relevante artikels voor onze onderzoeksvraag. Op basis van screening op titel en abstract en nadien toepassing van onze in- en exclusiecriteria werden uiteindelijk 20 relevante artikels weerhouden. Deze artikels werden ten slotte kritisch getoetst aan de Joanna Briggs criteria voor diagnostisch onderzoek.

Resultaten: Wat betreft sensitiviteit van vaginale HPV DNA-zelftesting blijkt deze uit de meeste artikels evenwaardig te zijn aan de sensitiviteit van HPV DNA-testing op cervicaal staal door een zorgverlener. De sensitiviteit van vaginale HPV DNA-zelftesting blijkt opvallend beter dan de sensitiviteit van cervicale cytologie in het voorspellen van CIN2+ aanwezigheid. Wat betreft de specificiteit blijkt cytologie echter superieur te presteren in vgl. met beide vormen van HPV DNA-testing in het detecteren van CIN2+ aanwezigheid. De specificiteit in het voorspellen van CIN2+ tussen de eigen vaginale staalnamemethode en de cervicale staalnamemethode voor HPV DNA-testing door een zorgverlener is gelijkaardig. De concordantie tussen de testresultaten van beide HPV DNA-testmethoden blijkt goed te zijn. Zelftesting werd door de testpersonen vrijwel unaniem verkozen boven het klassieke uitstrijkje als screeningsmethode.

Conclusie: Omwille van de uitstekende sensitiviteit van HPV DNA-zelftesting kan deze testmethode een belangrijke toekomstige waarde vervullen bij baarmoederhalskankerscreening als uitsluiter bij negatief testresultaat. Er blijft echter nood aan het meer specifieke cytologische onderzoek om bij positief resultaat het CIN stadium te bepalen, waardoor onnodig veel colposcopies vermeden kunnen worden.